

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Економіки підприємств міського господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ»

спеціальність 7.03060101 – Менеджмент організацій і адміністрування

інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, ЦПО та ЗН, заочне відділення*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Фінанси, гроші та кредит»** для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03060101 – Менеджмент організацій і адміністрування.

Розробник: Г. І. Базецька

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Економіки підприємств міського господарства.

Протокол № 1 від «27» серпня 2013 року.

Завідувач кафедри Економіки підприємств міського господарства :
д.е.н., проф. А. Є. Ачкасов

Схвалено НМР ЦПО в ЗН за спеціальностями 7.03060101- Менеджмент організацій і адміністрування.

Протокол № 1 від «03» вересня 2013 року.

Голова А. Є. Ачкасов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 0306 – Менеджмент і адміністрування	нормативна	
	Напрямок підготовки		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3			1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 162			2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – _____ самостійної роботи студента – _____	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Лекції	
			8 год.
		Практичні, семінарські	
		.	8 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		–	146 год.
Індивідуальні завдання: контрольна робота - 15 год. (2 - й семестр).			
Вид контролю: залік (2 – й семестр).			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 11% до 89%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців з менеджменту сучасного економічного мислення та системи знань щодо загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово-кредитних відносин суспільства.

2.2. Завданням дисципліни є з'ясування:

- сутності грошей, їх появи та еволюції в умовах розвитку ринку;
- закономірностей грошового та кредитного обігу в умовах ринкового господарства;

- принципів і форм організації сучасної грошово-кредитної системи;
- особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту;
- характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності;
- функціонування спеціалізованих небанківських інститутів;
- організації міжнародних грошово-кредитних відносин;
- сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики;
- закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання і населення;
- шляхів використання закономірностей у сфері фінансових відносин у практиці фінансової роботи;
- роль фінансів у забезпеченні економічного зростання суб'єктів ринкових відносин;
- тенденції розвитку національного та міжнародного фінансового ринку тощо.

2.3. Результати вивчення дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» студент повинен вміти:

- вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах грошово-кредитної системи;
- аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку;
- прогнозувати майбутній розвиток фінансових та грошово-кредитних відносин;
- обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.1. Сутність грошей, теорії грошей та грошові системи

Тема 1. Сутність та функції грошей

Тема 2. Грошовий оборот і грошові потоки

Тема 3. Грошовий ринок

Тема 4. Грошові системи

Тема 5. Інфляція та грошові реформи

Тема 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм

Змістовий модуль 1.2. Фінанси як сукупність економічних відносин

Тема 7. Сутність та функції фінансів

Тема 8. Фінансова система та фінансовий механізм

Тема 9. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій

Тема 10. Фінанси населення

Змістовий модуль 1.3. Сутність кредиту як історичної категорії та його функціонування в сучасних економічних умовах

Тема 11. Кредит у ринковій економіці

Тема 12. Кредитні системи

Тема 13. Валютні системи та міжнародні розрахунки

Тема 14. Фондовий ринок та фінансові інструменти

Тема 15. Державний кредит

Тема 16. Центральний банк та його роль в економіці

Тема 17. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи

Тема 18. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль ФІНАНСИ												
Змістовий модуль 1.1. Сутність грошей, теорії грошей та грошові системи												
Тема 1. Сутність та функції грошей	-	-	-	-	-	-	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Грошовий оборот і грошові потоки	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Грошовий ринок	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	8
Тема 4. Грошові системи	-	-	-	-	-	-	9	1	-	-	-	8

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	-	-	-	-	-	-	10	-	2	-	-	8
Тема 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1.1	-	-	-	-	-	-	52	2	2	-	-	48
Змістовий модуль 1.2. Фінанси як сукупність економічних відносин												
Тема 7. Сутність та функції фінансів	-	-	-	-	-	-	13	1	-	-	-	12
Тема 8. Фінансова система та фінансовий механізм	-	-	-	-	-	-	13	1	-	-	-	12
Тема 9. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	-	-	-	-	-	-	14	-	2	-	-	12
Тема 10. Фінанси населення	-	-	-	-	-	-	14	-	2	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1.2	-	-	-	-	-	-	54	2	4	-	-	48
Змістовий модуль 1.3. Сутність кредиту як історичної категорії та його функціонування в сучасних економічних умовах												
Тема 11. Кредит у ринковій економіці	-	-	-	-	-	-	8	1	1	-	-	7
Тема 12. Кредитні системи	-	-	-	-	-	-	5	1	-	-	-	4
Тема 13. Валютні системи та міжнародні розрахунки	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 14. Фондовий ринок та фінансові інструменти	-	-	-	-	-	-	8	2	1	-	-	4
Тема 15. Державний кредит	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 16. Центральний банк та його роль в економіці	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 17. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
Тема 18. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Контрольна робота	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	15
Разом за змістовим модулем 1.3	-	-	-	-	-	-	56	4	2	-	-	50
Усього годин	-	-	-	-	-	-	162	8	8	-	-	146

5. Теми семінарських занять
(не передбачені навчальним планом)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 5. Інфляція та грошові реформи	2
2	Тема 9. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	2
3	Тема 10. Фінанси населення	2
4	Тема 11. Кредит у ринковій економіці	1
5	Тема 14. Фондовий ринок та фінансові інструменти	1
	Разом	8

7. Теми лабораторних занять
(не передбачені навчальним планом)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та функції грошей	8
2	Тема 2. Грошовий оборот і грошові потоки	8
3	Тема 3. Грошовий ринок	8
4	Тема 4. Грошові системи	8
5	Тема 5. Інфляція та грошові реформи	8
6	Тема 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	8
7	Тема 7. Сутність та функції фінансів	12
8	Тема 8. Фінансова система та фінансовий механізм	12
9	Тема 9. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій	12
10	Тема 10. Фінанси населення	12
11	Тема 11. Кредит у ринковій економіці	7
12	Тема 12. Кредитні системи	4
13	Тема 13. Валютні системи та міжнародні розрахунки	4
14	Тема 14. Фондовий ринок та фінансові інструменти	4
15	Тема 15. Державний кредит	4
16	Тема 16. Центральний банк та його роль в економіці	4
17	Тема 17. Комерційні банки як основна ланка кредитної системи	4
18	Тема 18. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи	4
	- у тому числі робота над контрольною роботою	15
	Разом	146

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Вид індивідуального завдання	Семестр	Найменування завдання	Обсяг завдання	Кількість годин
1	Контрольна робота	2 – й (заочна форма)	Систематизація, закріплення та поглиблення знань отриманих під час вивчення курсу	Текст контрольної роботи на 10-15 стор.	15

10. Методи навчання

Теоретичні, розрахункові і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, при виконанні контрольної роботи, самостійній роботі з навчальною і науково - методичною літературою.

Вивчення дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» базується на знанні циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін, розвитку суспільного виробництва, а також на знаннях і уміннях, отриманих студентами в процесі проходження навчальних і виробничих практик.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний контроль проводиться методом вибіркового опитування на практичних заняттях і виконання студентами письмової контрольної роботи.

Остаточна оцінка знань студентів з дисципліни проводиться за національною шкалою оцінювання знань.

11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів:

1. Проміжні методи контролю по темах (усне опитування, тестові завдання) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожен модуль та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.

2. Контрольна робота оцінюється окремо також по 100-бальній системі.

3. Екзамен проводиться письмово.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік, (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (залік, екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			-	100
T 1	...	T 6	T 7	...	T10	T11	...	T18		
Поточне тестування і поточне опитування на практичних заняттях										

T 1, T 2 ... T 18 – теми змістових модулів.

Контрольна робота

Теоретична частина	Захист роботи	Сума
до 60	до 40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

1. Конституція України.
2. Бюджетний Кодекс України.
3. Господарський Кодекс України.
4. Концепція реформування місцевих бюджетів: розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 № 308.
5. Про державний бюджет України на 2009 р.: Закон України від 26.12.2008 р. № 835-VI із змін.
6. Про схвалення Прогнозу показників зведеного бюджету України за основними видами доходів, видатків і фінансування на 2010-2012 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2008 р. № 828.
7. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 18.02.2006 р. № 201-П.
8. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III із змін.
9. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р.

№ 679-XIV із змін.

10. Державні фінанси: Фінанси. Бюджетна система України : у 5 т. : т. 1 / С.О. Булгакова, Л.І. Василенко, Л.В. Єрмошенко та ін. - К. : НВП «АВТ лтд.», 2004. - 400 с.
11. Лагутін В.Д. Бюджетна та монетарна політика в трансформаційній економіці : монографія / В.Д. Лагутін. - К. : Київ над. торг.-екон. ун-т, 2007. - 248 с.
12. Мних М.В. Страхування в Україні: сучасна теорія і практика: монографія / М.В. Мних. -К. : Знання України, 2006. - 284 с.
13. Савлук М. Гроші та кредит: Підручник / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / заг. ред. Михайло Іванович Савлук. - вид 4-те, переробл. і допов. - К. : Київ. нау. екон. ун-т, 2006. - 744 с.
14. Школьник І.О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку : монографія / І.О. Школьник. - Суми : Мрія ; УАБС НБУ, 2008. - 348 с.
15. Юхименко П.І. Теорія фінансів : підручник / П.І. Юхименко, В.М. Федосов, Л.Л. Лазебник ; за ред. В.М. Федосова, СІ. Юрія. - К. : Центр навч. л-ри, 2010. - 576 с.

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Фінанси, гроші та кредит»

спеціальність 7.03060101 – Менеджмент організацій і адміністрування

Розробник: **БАЗЕЦЬКА** Ганна Ігорівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 431 б

Підп. до друку 4.11.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,3

Зам. № 9700

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4705 від 28.03.2014 р.